

บันทึก

เรื่อง การตีความพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘
(กรณีการเบิกจ่ายเงินเดือนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากข้าราชการประจำ)

กรุงเทพมหานครได้มีหนังสือ ที่ กทม.๐๕๐๐/๒๕๖๙๐ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ สร.๐๖๐๑/๑๓๓๐ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๒๕ ได้ตอบข้อหารือของกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินเดือนของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ หรือเป็นผู้รับบำนาญและในขณะเดียวกันเป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจด้วยแล้วนั้น เนื่องจากมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการตีความดังกล่าวอีกประเด็นหนึ่ง คือ ในกรณีที่ข้าราชการประจำได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จะได้รับเงินเดือนเต็มอัตราตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ เช่นเดียวกับผู้รับบำนาญหรือบุคคลอื่น ๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตีความไปแล้วหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า ปัญหาที่กรุงเทพมหานครหารือเพิ่มเติมมานั้นสืบเนื่องมาจากบันทึกการตีความที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้วินิจฉัยว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ไม่เป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘^๑ ประเด็นที่จะต้องพิจารณาในครั้งนี้อยู่เกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการประจำเข้าดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการ

^๑ ดูบันทึก เรื่อง การตีความตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ (กรณีการเบิกจ่ายเงินเดือนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ หรือเป็นผู้รับบำนาญและในขณะเดียวกันเป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจด้วย) ตุลาคม ๒๕๒๕

กรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๗^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๓ ส่วนเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครนั้น ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๓๕ ทวิ^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผู้สั่งแต่งตั้งออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๕ ตริ^๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีใช้ข้าราชการซึ่งมาดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานครเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๑^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ อันจะทำให้ได้รับเงินเดือนทางสังกัดเดิมแต่เพียงทางเดียว

โดยที่บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้รับการแต่งตั้งจากข้าราชการประจำและกฎหมายที่ให้อำนาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมิได้บัญญัติเรื่องการรับเงินเดือนไว้ จึงต้อง

^๒ มาตรา ๗ ในกรณีที่ตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่างลงก่อนถึงวันที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งทบวงนครบาลมีผลใช้บังคับให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรแทนตำแหน่งที่ว่างนั้น

^๓ มาตรา ๑๙ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๓) แต่งตั้งเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา หรือคณะที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือเป็นคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติราชการใด ๆ

๑.ล๑

๑.ล๑

มาตรา ๓๕ ทวิ การแต่งตั้งเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาเห็นสมควร และเป็นผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

^๔ มาตรา ๓๕ ตริ เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากหน้าที่ เมื่อ

๑.ล๑

๑.ล๑

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผู้สั่งแต่งตั้งออกจากตำแหน่ง

^๕ มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์แก่ราชการของกรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีโดยความตกลงของกรมเจ้าสังกัด จะแต่งตั้งข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทยไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานครเป็นการชั่วคราวได้ โดยให้ได้รับเงินเดือนทางสังกัดเดิมแต่ถ้าจะแต่งตั้งข้าราชการสังกัดกระทรวงอื่น ให้ทำความตกลงกับกระทรวงเจ้าสังกัดก่อนแต่งตั้งในกรณีเช่นว่านี้ ให้ข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งมีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการสังกัดกรุงเทพมหานครซึ่งตนมาดำรงตำแหน่งนั้น

พิจารณาจากกฎหมายที่ว่าด้วยการรับเงินเดือนของข้าราชการประจำ คือ มาตรา ๒๕ วรรคสาม^๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งบัญญัติว่า “การจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการนั้น” และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการนั้นตามความหมายแห่งมาตรานี้ คือ พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งก็มีได้กำหนดเรื่องการรับเงินเดือนในทางอื่นของข้าราชการไว้^๗

เมื่อพิจารณากฎหมายของกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับเงินเดือนของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้ว ก็มีแต่เพียงมาตรา ๓๕ จัตวา^๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ เท่านั้น ที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้รับเงินเดือนตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ ในชั้นแรกผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับแต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ที่ ๓/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๒๐ ได้รับเงินเดือนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔^๙ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔^๑ คือให้ได้รับจริงเพียงกึ่งหนึ่ง

^๖ มาตรา ๒๕ อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ให้แบ่งเป็น ๑๑ ระดับแต่ละระดับมีจำนวนขั้นดังนี้

๑.๑๐

๑.๑๐

การจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการนั้น

^๗ เดิมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญและเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๐๕ บัญญัติว่า “มาตรา ๒๘ ข้าราชการซึ่งขณะเดียวกันดำรงตำแหน่งมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้จ่ายเงินเดือนในอัตราของตำแหน่งเดียวแล้วแต่จะเลือกขอรับในอัตราของตำแหน่งใด แต่การเลือกนี้ถ้าเป็นเหตุให้ต้องจ่ายเงินเดือนย้อนหลัง ให้เลือกได้เพียงครั้งเดียว” แต่ในปัจจุบันพระราชกฤษฎีกานี้ถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว

^๘ มาตรา ๓๕ จัตวา ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับเงินเดือนตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ

^๙ ข้อ ๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับแต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ที่ ๓/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙ มีสิทธิได้รับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ โดยให้ได้รับจริงเพียงกึ่งหนึ่งของอัตราเงินเดือนที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราเงินเดือนดังกล่าว

ของอัตราเงินเดือนที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘^{๙๐} ต่อมามาตรา ๗^{๙๑} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๓ บัญญัติให้อำนาจคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควร ให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้ แต่พระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติเรื่องการรับเงินเดือนไว้ว่า จะให้ได้รับกึ่งหนึ่งเช่นเดียวกับข้อ ๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔^{๙๒} ดังกล่าวมาแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๓๕ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘^{๙๓} ที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับเงินเดือนตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ

นอกจากนี้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมิใช่ข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ อันจะอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๖^{๙๔} แห่งพระราชบัญญัติการดำรงตำแหน่งในทางการเมืองของข้าราชการกรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๒๒ และมีใช้ข้าราชการซึ่งมาดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานครเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๑^{๙๕} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) จึงเห็นว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากข้าราชการประจำตามข้อเท็จจริงที่หารือมานี้ ควรได้รับเงินเดือนเต็มตามอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๙๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^{๙๑} มาตรา ๖ ในระหว่างระยะเวลาตามมาตรา ๕ มิให้นำมาตรา ๒๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๐๕ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองของข้าราชการ กรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจ และให้ข้าราชการ กรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองด้วยในขณะเดียวกัน มีสิทธิได้รับเงินเดือนตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการ กรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้นๆ และเงินเดือนและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง แต่สำหรับเงินเดือนในตำแหน่งข้าราชการการเมือง ให้ได้รับจริงเพียงกึ่งหนึ่ง

^{๙๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๔)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๒๕